

Carles Serrat. Músic, periodista, pintor i activista que debuta en novel·la amb 'Canigó Blues'

“M’he imaginat sent una mena de supervivent d’una època”

■ El fundador i ànima del grup Blues de Picolat ha escrit una novel·la a tres veus en què mostra vivències personals i col·lectives

■ Amb una prosa mot llegendària, Serrat parla de l’amor per la natura, l’amistat, la cultura, la família, la música, la mort, la catalanitat...

Lluís Llorc

Barcelona

Carles Serrat (Prada, 1949) es defineix com a autodidacte. Hi podem afegir polifacètic: músic, fundador del grup rossellonès Blues de Picolat (1992-2018); periodista d’aquest diari a la Catalunya del Nord fins al 2012 i director d’El Punt Catalunya Nord; pintor, il·lustrador i gravador; traductor i novel·lista, a més de paleta, boscat, llibreter... Gran activista catalanista. I simpàtic. Presenta *Canigó Blues*, publicada per l’editorial figuerenca Cal·lígraf. És una novel·la narrada a tres veus amb l’epicentre en el Norbert, molt malalt. L’Helena, el seu marit Alex i l’amic Jacky van repasant records familiars i els recorreguts vitals paral·lels a la història col·lectiva. Per això, la trama de *Canigó Blues* abasta des de la segona meitat del segle XX fins al present i, entre temes universals com ara l’amistat, la mort i la relació amb la natura, a més d’anècdotes variades que fan de bon llegir, reivindica el tarannà nord-català, l’agonia de la seva llengua i la importància del Pirineu i del Canigó.

D’on surt la idea d’una estructura en tres veus, tres blocs?

Una vegada tenia la història més o menys definida, vaig decidir que el relat seria en primera persona. Però com que no volia que semblés una autobiografia meua –que no hauria interessat a ningú–, vaig imaginar escriure en nom d’un personatge inventat. A l’inici va ser l’Helena, perquè ja m’havia passat pel cap escriure des d’una perspectiva femenina, que em semblava interessant. De fet, dels tres, és el capítol en què m’he sentit més còmode. Amb el relat ben avançat vaig reflexionar que semblaria una mena d’alter ego femení i vaig decidir inventar un segon narrador, l’Alex. Havia de ser així fins al final, però l’Alex no era prou excèntric per deixar-me escriure incongruències i el Jacky va agafar el relleu. Norbert, el fil conductor de tota la història i que només existeix per la veu dels altres tres, és també un

Carles Serrat és un home polifacètic: músic, periodista, pintor, il·lustrador, escriptor... ■ VALÉRIE DELCLOQUE

personatge imaginat, però fruit d’uns fets reals.

Per tant, hi ha una mica de vostre en tots quatre personatges.

Em sento molt com l’Helena pel que fa a la vida interior, la sensibilitat, la família, la cultura... Dins d’Alex hi deu haver la meua part més introvertida, la predisposició que tinc per l’aïllament, la solitud, la contemplació, l’amor pels animals i la naturalesa. I el Jacky potser representa la meua cara més contradictòria, una barreja de conservadorisme i d’anarquisme. A grans trets, l’Helena podria representar la meua infància; l’Alex, l’adolescència, i el Jacky, l’edat adulta.

En la història de cadascun hi apareixen molts personatges, familiars, amics, escriptors,

músics... Eren convidats esperats o ‘apareguts’?

Són persones que han existit i amb qui m’he relacionat. Els volia integrar en el relat. Gent que m’han impactat pel seu caràcter particular, una vida singular o el fet de ser persones fora del comú. En general, ja eren presents en el projecte inicial, però alguns s’hi han afegit de passada, sorgits de la memòria.

També hi apareixen molts espais, començant per la natura del Canigó, i seguint per tot de ciutats, pobles, carrers, edificis...

He nascut a Prada, a casa dels avis, amb el Canigó traient el nas per damunt de la paret del fons del jardí. És el meu àmbit natural. Com l’Alex, tinc la disposició de creure que estem lligats per sempre als llocs pels quals hem voltat, que hi deixem

petjades invisibles. Sempre el mateix: conservar els records! Per això he posat d’epígraf: “El veritable enemic és l’oblit”, del filòsof Josep M. Capdevila.

Tot plegat, amb constants anades i vingudes temporals. Ha volgut explicar, escriure, retalls d’història col·lectiva partint de vivències personals...

Possiblement, potser pel pas dels anys i la desaparició dels meus familiars i coneguts, m’he imaginat sent una mena de supervivent d’una època, una mena de receptor/conservador oral d’una pila de records, de situacions, d’anècdotes, etcètera. Encara que fossin historietes d’un cercle restringit i sense cap transcendència, m’ha semblat important que no es perdessin. Em calia deixar-les per escrit i aquesta novel·la en va

ser el pretext. És probable que tot de mudances sobtades i alguns períodes de vida bohèmia m’hagin posat en una situació poc equilibrada durant mitja vida. Ho dec haver encomanat als dos personatges masculins. Amb tot, ara fa quasi quaranta anys que soc a la mateixa casa.

El català que utilitza sona una mica afrancesat, no li sembla?

Afrancesat? En discrepo! La influència que hi pot haver en el llenguatge d’aquesta novel·la no és el francès sinó el rossellonès, el català septentrional, una variant dialectal més del català central, que, per cert, té moltes influències sobretot occitanes i franceses, però antigues, fixades fa segles. Exceptuant els diàlegs, penso que no soc gaire lluny de l’estàndard. Això sí, s’hi pot trobar una sintaxi particular amb uns arcaïsmes, l’ús invariable del verb *ser* en comptes d’*estar* i potser una tendència fabriana pel lèxic.

Té raó, però els relats del pare de l’Alex no són estàndard...

He volgut intentar deixar un exemple de com la gran majoria de la gent de la Catalunya del Nord parlava el català rossello-

He viscut des d’infant i fins a adult a París, en francès, però sempre he sabut que jo era català

nès fins a la meitat del segle XX. Llavors, i des de feia tres segles, era la llengua de comunicació de la major part de la societat i es transmetia només oralment.

Entre els molts sentiments de què parla hi ha un grup que m’ha interessat especialment, la pertinença, la reivindicació de la catalanitat.

Sí. Com ho expressa un dels protagonistes, el seu sentiment de pertinença a un col·lectiu, en aquest cas al català, no és racional. És una mena de consciència de ser un dels granets de sorra de la platja i prou. És una constatació, no una determinació. Un mica com l’Alex, he viscut des d’infant fins a adult a París, en una família reconstituïda, en uns àmbits escolars, esportius i professionals exclusivament francesos, però sempre he sabut que jo era català. Sense parlar-lo i amb una inculcació total. Una inclinació primitiva, instintiva. La llengua i la cultura van arribar més tard, quan vaig tornar a viure al país. I, posteriorment, gràcies a treballar molts anys en el sector de la premsa en català, entre Perpinyà i Girona. ■